

KANCELARIA SENATU

BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, dnia 29 listopada 2017 r.

Opinia do ustawy
o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych

(druk nr 664)

I. Cel i przedmiot ustawy

Ustawa ma na celu upublicznienie danych podatkowych wynikających z zeznań podatkowych składanych przez podatników podatku dochodowego od osób prawnych.

Zgodnie z ustawą publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej, co roku, podlegać będą dane podatkowe podatników, których przychody w roku poprzednim przekroczyły kwotę odpowiadającą równowartości 50 mln euro, jak również podatników działających w formie podatkowej grupy kapitałowej, niezależnie od wysokości osiągniętych przez taką grupę przychodów.

Publikowane będą zindywidualizowane informacje o osiągniętych przychodach, poniesionych kosztach uzyskania przychodów, osiągniętym dochodzie albo poniesionej stracie, podstawie opodatkowania oraz kwocie należnego podatku.

Pierwsza publikacja nastąpić ma do dnia 30 września 2018 r. i objąć dane podatkowe z lat podatkowych rozpoczętych po 31 grudnia 2011 r. i zakończonych przed 1 stycznia 2018 r. Każda kolejna publikacja dotyczyć ma kolejnych lat podatkowych i ma mieć miejsce w terminie do 30 września każdego roku.

Termin wejścia w życie ustawy został określony na dzień 1 stycznia 2018 r.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił ustawę na 52. posiedzeniu w dniu 24 listopada 2017 r. w oparciu o przedłożenie rządowe.

Projekt stanowił przedmiot prac sejmowej Komisji Finansów Publicznych. Komisja wprowadziła do projektu poprawki o charakterze techniczno-legislacyjnym.

W trakcie drugiego czytania (na posiedzeniu Sejmu) nie zgłoszono dodatkowych poprawek.

Ustawa została przekazana do Senatu w dniu 29 listopada 2017 r.

III. Uwagi szczegółowe

1) art. 1 opinowanej ustawy, art. 27b ust. 4 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (ustawy CIT).

Zgodnie z art. 27b ust. 4 ustawy CIT do publicznej wiadomości, obok obligatoryjnie podawanych danych wskazanych w art. 27b ust. 3 (wysokość przychodu, kosztów uzyskania przychodu, osiągniętego przychodu lub straty, podstawy opodatkowania i należnego podatku), minister właściwy do spraw finansów publicznych, będzie mógł (ale nie musiał) podać do publicznej wiadomości dane dotyczące procentowego udziału kwoty podatku dochodowego w zysku brutto wykazanym w sprawozdaniu finansowym.

Powyższa fakultatywność przekazywania danych – bez wskazania kryteriów uzasadniających takie „dodatkowe” upublicznienie danych może budzić wątpliwości. Wydaje się właściwym, z punktu widzenia poprawności legislacyjnej przepisów, włączenie takich danych wprost do katalogu danych podawanych obligatoryjnie, albo wskazanie na przesłankę, która pozwoliłaby ministrowi upublicznic takie dane fakultatywnie.

2) art. 1 opinowanej ustawy, art. 27b ust. 5 i 7 ustawy CIT.

Zgodnie z art. 27b ust. 5 ustawy CIT podatnik, którego dane zostały podane do publicznej wiadomości, może złożyć wniosek o usunięcie lub sprostowanie tych danych. Właściwy minister (na podstawie art. 27b ust. 7) odmówi, w drodze decyzji, usunięcia lub sprostowania danych, jeżeli spowodowałyby to niezgodność ze stanem faktycznym.

Indywidualne dane podatnika, które zgodnie z jego wnioskiem mogą zostać usunięte lub sprostowane to dane obejmujące:

- 1) firmę (nazwę) i numer identyfikacji podatkowej podatnika,
- 2) wskazanie roku podatkowego,

- 3) informacje o wysokości:
 - a) osiągniętego przychodu,
 - b) poniesionych kosztów uzyskania przychodów,
 - c) osiągniętego dochodu albo poniesionej straty,
 - d) podstawy opodatkowania,
 - e) kwoty należnego podatku.

Jedyną przesłanką odmowy usunięcia lub sprostowania danych jest przypadek, w którym usunięcie lub sprostowanie danych spowodowałoby niezgodność ze stanem faktycznym. Należy zwrócić uwagę, że z natury rzeczy, niezgodność ze stanem faktycznym może spowodować „sprostowanie” danych, a nie ich usunięcie. Usunięcie danych np. jedynie co do kwoty należnego podatku (wykreślenie z katalogu upublicznionych danych pozycji kwota należnego podatku), nie spowoduje, że staną się one niezgodne ze stanem faktycznym, a jedynie, że nie będą podane do publicznej wiadomości.

Propozycja poprawki ma na celu doprecyzowanie przepisów, tak aby uniknąć ewentualnych wątpliwości podatników, co do faktycznego zakresu żądania z art. 27b ust. 5.

Propozycja poprawki:

– w art. 1, w art. 27b ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Minister właściwy do spraw finansów publicznych odmawia, w drodze decyzji:

- 1) *usunięcia indywidualnych danych podatnika podanych do publicznej wiadomości, jeżeli dotyczą podatnika, o którym mowa w ust. 2;*
- 2) *sprostowania indywidualnych danych podatnika podanych do publicznej wiadomości, jeżeli spowodowałoby to niezgodność ze stanem faktycznym.”;*

3) art. 1 opiniowanej ustawy, art. 27b ust. 10 ustawy CIT.

Zgodnie z art. 27b ust. 10 ustawy CIT do publicznej wiadomości indywidualnych danych podatnika nie narusza przepisów o tajemnicy skarbowej.

Przepis ten należy uznać za normatywnie zbędny. Skoro art. 27b ustawy CIT nakazuje wprost podawać do publicznej wiadomości określone dane, to stanowi *lex specialis* do przepisów dotyczących tajemnicy skarbowej.

Propozycja poprawki uwzględnia § 11 Zasad techniki prawodawczej (w ustawie nie zamieszcza się wypowiedzi, które nie służą wyrażaniu norm prawnych) oraz „Dobre praktyki

legislacyjne, zgodnie z którymi nie należy formułować przepisów określających wzajemne relacje pomiędzy ustawami, w szczególności przepisów zawierających formułę „nie narusza”.

Propozycja poprawki:

– w art. 1, w art. 27b skreśla się ust. 10;

4) art. 2 i art. 3 opiniowanej ustawy.

Zgodnie z art. 3 opiniowanej ustawy w pierwszej informacji o danych podatkowych, upublicznianej w terminie do dnia 30 września 2018 r., mają znaleźć się dane z zeznań za lata podatkowe rozpoczęte po dniu 31 grudnia 2011 r. i zakończone przed dniem 1 stycznia 2018 r. Do tych danych przepisy art. 27b ustawy CIT będą stosowane odpowiednio.

Dla podatników, których rok podatkowy równa się rokowi kalendarzowemu, rok 2017 będzie ostatnim rokiem podatkowym, do którego znajdzie zastosowanie powyżej opisany art. 3 w zw. z art. 27b ustawy CIT i zbiorcza „retrospektywna” informacja o danych podatkowych (za lata 2017, 2016, 2015, 2014, 2013 i 2012).

Zgodnie z art. 2 opiniowanej ustawy nowe przepisy art. 27b ustawy CIT należy stosować (nie odpowiednio a wprost) począwszy od roku podatkowego, który rozpoczął się przed dniem 1 stycznia 2018 r. i zakończy się po dniu 31 grudnia 2017 r.

Dla podatników, których rok podatkowy to rok kalendarzowy, pierwszym rokiem stosowania art. 27b nie będzie rok 2018 (rok podatkowy nie rozpocznie się przed dniem 1 stycznia 2018 r.), a tym bardziej nie będą to kolejne lata podatkowe. W stosunku do tej grupy podatników, nie będzie więc roku podatkowego, od którego można by zacząć stosować przepisy art. 27b ustawy „na przyszłość” (poza „retrospektywną” informacją za lata ubiegłe).

Pierwszym rokiem podatkowym, od którego należy stosować przepisy art. 27b („na przyszłość”) nie może też być rok podatkowy 2017. Ostatnim dniem takiego roku podatkowego będzie 31 grudnia 2017 r. Rok podatkowy nie zakończy się więc (jak chce art. 2 opiniowanej ustawy) po 31 grudnia 2017 r.

Nawet gdyby uznać, że rok podatkowy 2017, to rok który zakończy się po dniu 31 grudnia 2017 (z upływem tego dnia) to taka interpretacja zakładałaby, że informacje podatkowe za rok 2017 publikowane są „podwójnie” – w informacji, której podstawę stanowi art. 3 opiniowanej ustawy i w informacji wprost na podstawie art. 27b ustawy CIT.

Propozycja poprawki ma na celu wyraźne przesądzenie, że w przypadku roku podatkowego, który jest jednocześnie rokiem kalendarzowym, rok 2017 jest ostatnim rokiem „zbiorczej” informacji z art. 3 opiniowanej ustawy, a rok 2018 pierwszym rokiem, którego dotyczy publikacja dokonana bezpośrednio na podstawie art. 27b ustawy CIT.

Propozycja poprawki:

– w art. 2 skreśla się wyrazy „, który rozpoczął się przed dniem 1 stycznia 2018 r. i”.

Szymon Giderewicz

Główny legislator